MAINSTREAM

Miroslav Pech

Carcosa

C

MAINSTREAM

Miroslav Pech

Carcosa
Kroměříž, 2018

© Miroslav Pech, 2018
Grafická úprava obálky (jacket layout design) © Josef Žáček
Czech edition © Carcosa – Tatiana Žáčková, 2018
ISBN 978-80-88243-11-3 (tištěná kniha)
ISBN 978-80-88243-16-8 (Epub)
ISBN 978-80-88243-15-1 (Mobi)

MAINSTREAM

MÁMA MELE MASO

Slabikář

Trmácela se kolem zamrzlého a sněhem zapadaného rybníka. Nohy jí klouzaly a bořily se do sněhu, ve kterém po nich zůstávaly hluboké stopy. Na sobě měla připnuté nosítko a v nosítku nesla dítě. Nebe bylo zatažené. Na hlavu a ramena se jim snášely sněhové vločky, od úst stoupala pára.

Žena držela sekeru.

Mířily do lesa.

Zimní pustina. Po lidech ani památky. Vyhýbala se stromům a větvím obtěžkaných sněhem.

Sem tam narazila na stopy zajíců a srn. Topůrko svírala v prokřehlých prstech, které už jí mrazem červenaly. Dítě se v nosítku pohnulo a tiše zafňukalo.

„Šš, šš," utěšila ho žena.

Šla dál.

Oči upírala do země, v hlavě cosi tvrdého, neprostupného. Tak daleko od všeho a všech. Těch pár slov pronesených dole v kotelně, monologů určených dceři, písniček, které jí zpívala, představovaly veškerou verbální komunikaci na tomhle odlehlém zapomenutém místě.

Nepolevující mráz trval už několik dní.

Prodírala se houštím, oháněla se sekerou. Malá už byla vzhůru, otáčela hlavičkou, rozhlížela se, naslouchala.

Konečně došly k tomu pravému.

Táhla stromek za sebou. Dcera ji pozorovala, natahovala ruce a drobnými prsty se dotýkala matčiny tváře. Stopy, které zanechala kolem rybníka, byly už téměř zapadané novou vrstvou sněhu. Lepil se jí na boty a okraje nohavic byly ztvrdlé kusy ledu. Vláčela náklad k vysoké zděné chatě, po jejíž pravé straně stála kůlna. Pod střechou byly navršené dvě hranice dřevěných klád. Nalevo od chaty rostla asi metr a půl vysoká a tři metry dlouhá sněhová závěj oblého tvaru.

S funěním vyšla čtyři schody na terasu a opřela sekeru o zeď. Rukou oprášila sníh ze stromku. Jehličí nepříjemně píchalo a škrábalo do zarudlé kůže. Poté stromek vzala za kmen a pro jistotu jím několikrát silně zatřásla.

Stiskla kliku a otevřela dveře.

Zvedla sekeru.

Než vešla, otočila se tváří k lesu. Pátravým pohledem přejela sněhovou plochu, jež pohřbila zamrzlý rybník. Nedůvěřivě se zahleděla k okraji lesa, na znepokojivě vyhlížející stromy, které zvolna obestírala postupující tma. V obličeji byla bledá, nos měla červený, kolem zapadlých očí, očí, které jakoby viděly něco, co ostatním zůstává raději skryto, se jí tvořily vějířky vrásek. Zpod zimní čepice visely mastné prameny vlasů, místy šedivé. Vypadala starší, než ve skutečnosti byla.

Vešla do chaty a kopnutím za sebou přibouchla dveře.

ČÁST PRVNÍ

PONÍŽENÝ MUŽ

JEDNA

Sedí na gauči s propletenými prsty a civí na polici s knihami.

Za dveřmi koupelny hučí pračka.

V koupelně žena svléká dítě. *Měl bych tam být*, pomyslí si muž, *měl bych tam být a pomoct jí*. Dítě brečí, žena k němu konejšivě promlouvá. *Měl bych tam být a napustit vanu. Kontrolovat teplotu vody, dát do ní kapku měsíčkové koupele, měl bych být při ruce, a ne tu takhle dřepět.*

Jmenuje se Matěj. Je mu třicet dva let a dnes odpoledne otevřel email.

Žena se jmenuje Klára. Je jí třicet jedna let a zrovna položila dítě do vany.

Dcera se jmenuje Sára a jsou jí necelé dva měsíce. Minulý týden se na Matěje poprvé usmála.

Vstane, párkrát přejde po místnosti a zase si sedne. Zadívá se na vlhký flek na pohovce, kam si Sára před chvílí ublinkla. Na podlaze jsou zaschlé škraloupy nestráveného mléka.

Mohl by je setřít.

Mohl by…

Místo toho sáhne pro notebook a položí si ho na kolena. Dívá se na zpravodajské titulky, nečte je, nevnímá. Zvažuje, že by se přihlásil na email a znovu si prohlédl ty fotky.

Zavrtí hlavou.

Odloží notebook na stůl.

Předkloní se a prsty si promne oči.

Jde do kuchyně, rozsvítí světlo, dřez je plný nádobí od oběda a večeře.

Mohl by ho umýt, teď když má čas. Snad se to od něj i čeká, teď když se dcera koupe a on tu stojí a nechává veškerou práci na Kláře.

Určitě jí to nevadí, pomyslí si. *Určitě jí nebude vadit, když si dám chvíli pauzu.*

Mohl by si jít znovu sednout na gauč, ale při představě, že by Klára vyšla s dcerou v náručí a viděla ho, jak sedí, točí palci a upírá nepřítomný pohled na polici s knihami, je mu trapně.

Znova si vzpomene na ty fotky, co mu odpoledne přistály v mailové poště. Kéž by k tomu nikdy nedošlo. Nechápe, nevěří, je to jak ze špatného filmu, kdy zdánlivou rodinnou idylku naruší nečekaná událost.

Hnusná událost, pomyslí si.

Z koupelny se i přes hukot pračky ozývá šplouchání vody a hlasy jeho ženy a dcery.

Ještě bude třeba pověsit prádlo, napadne ho. Bodýčka, pyžámka, pleny na odchytávání zvratků.

Otevře dveře do koupelny a nahlédne dovnitř. Dcera se vrtí na přebalovacím pultu, fňuká, natahovací plyšový medvěd hraje ukolébavku. Klára dceru natírá dětským olejíčkem. Pod přebalovacím pultem se třese a hučí pračka.

Klára se na něj ohlédne.

„Podáš nám dudlík?“

Matěj sebou trhne. Slepě se rozhlíží kolem sebe.

„Támhle,“ ukazuje Klára na umyvadlo.

Leží vedle mýdla. Matěj pro něj sáhne a automaticky ho opláchne pod proudem vlažné vody. Dojde k dceři, usměje se

na ni. Sára na něj kulí oči, ústa má pootevřená. Udělá na dceru obličej, Sára se zakření a cosi žbrblá. Do úst jí strčí dudlík, ústa ho vsají a začnou cumlat.

„Teď sme spokojený, viď? Taťka nás zachránil," cukruje Klára, sehne se a políbí dceru na tvář. Holčička, v reakci na dotek matčiných rtů, vykopne nožičkama.

„Hele, jak se směje."

„Je to naše beruška," řekne Matěj.

Natáhne ruku a pohladí dceru po jemných vlasech. Poodstoupí a sleduje, jak jí Klára obléká pyžamo.

„Budeš chtít ještě s něčím pomoct?"

„Ne," odpoví Klára, „všechno zvládnu sama…"

Ještě tam chvíli rozpačitě přešlapuje, než se konečně stáhne do kuchyně a začne mýt nádobí.

Sára nemůže usnout. V postýlce se vrtí, je nespokojená. Rozpláče se.

Klára vezme dceru do náruče.

Matěj leží a zírá do knihy.

Klára položí dceru na postel a zamyšleně si ji prohlíží.

Dítě se pozvrací.

„Po kojení si nekrkla," poznamená Klára.

Pláč zcela přirozeně přechází do hysterického záchvatu. Klára uchopí dceřiny nohy a tlačí jí kolena k bříšku.

„Sem blbá," řekne Klára, „neměla sem jíst to hroznový víno."

Pláč neustává.

Matěj začíná být nervózní. Chce klid, aspoň chvíli, aspoň večer. V redakci je hukot, spousta práce. Teď ještě ke všemu onemocněl kolega… Už ráno při poradě bylo jasné, že v práci zůstane až do večera, musel napsat otvírák, potom článek o lyžařských sjezdovkách, kterým už brzy začne sezona,

a ještě dát dohromady kulturní přehled. Do toho mu přišel mail, který ho na dobrou hodinu totálně zasekal. Rozkliknul soubor s fotografiemi a nestačil se divit. Zůstal sedět s rukama na klávesnici. V jednu chvíli zapomněl dýchat, cítil tlak v hrudi a jak mu tepe krev ve spáncích. Když soubor zavřel, šel si do kuřárny zapálit cigaretu. Kolem procházela kolegyně z inzerce. Zastavila se a zapálila si taky. Hned se pustila do vyprávění o tom, co dělala o víkendu, jak ji starej vytočil a že mají asi krizi. Nedávno oslavili druhé výročí a on jí vůbec nic nedal. Ani blbou kytku. Matěj kouřil a nepřítomně naslouchal své o pět let mladší kolegyni, která mu kdysi ukázala svá potetovaná záda a piercing v jazyku. Stalo se to u ní v kanceláři. Už si ani nevzpomíná, kvůli čemu tam vlastně šel. Pamatuje si jen, jak tam stál a ona se ho zeptala, jestli chce něco vidět. Pak se k němu otočila zády a vyhrnula si svetr skoro až ke krku. Měla bílou podprsenku a na holých zádech jakýsi barevný mišmaš složený z květin a otevřených lvích tlam. Uprostřed bylo velké srdce, kterým se drala kloubnatá pěst. Její gesto na něj silně zapůsobilo. Vzpomněl si na Kláru, jak se v prvních měsících jejich vztahu styděla sundat si triko. Nebo jak si tajně přál dělat to při světle, zatímco ona pokaždé zhasla, zavrtala se do peřin a čekala, až si k ní vleze.

Kouřil, ona dál mluvila.

Pak se vrátil ke stolu a pustil se do práce.

Za okamžik toho musel nechat. Fotky mu nedaly pokoj, měl sto chutí to zabalit a jít domů.

Pomyslel na dceru. Den po porodu nemohl dospat, tak se na holky těšil. Chtěl pomáhat, být při ruce. Neustále sledoval hodiny na zdi, návštěvy začínaly od jedenácti. On byl na nohou od šesti. Aby si nějak ukrátil čas, věnoval se domácnosti, dokonce zalil kytky, což byla činnost, kterou mu Klára výslovně zakázala. V půl desáté už to nevydržel a vyrazil. Chtěl

jít za holkama, podívat se na dceru, pozdravit ženu, skočit jí pro nějaké ovoce nebo cokoliv by si přála. Zkrátka chtěl být při ruce.

Sára pořád křičí.

Cítí, jak mu povolují nervy. Raději odloží knihu dřív, než s ní ve vzteku flákne o zeď. Nerad se rozčiluje. Většinou drží veškerý hněv v sobě a upouští ho po troškách a o samotě.

Třeba tím, že boxuje do polštáře.

Nebo zaboří obličej do peřiny a křičí.

Hádky nesnáší a nikdy je nezačíná. Většinou stojí, mlčí a čeká, až se Klára uklidní, což ji vytáčí ještě víc.

Říká třeba: co si mám myslet o tom, že se se mnou ani nepohádáš?

Nebo: copak se neumíš bránit?

Jednou, když při hádce opět zarytě mlčel, popadla květináč, který si pár měsíců předtím vybrala v keramické dílně a z něhož měla obrovskou radost, zvedla ho nad hlavu a třískla s ním o zem. Zbyly z něj jen střepy. Doteď je v linu malá prasklina. Potom se Klára opřela o zeď, sesunula se k zemi a naříkala…

Vstane a nazuje si pantofle.

„Musim na záchod."

Šourá se do koupelny a zavírá za sebou dveře.

Pustí vodu z kohoutku a opláchne si obličej. Podívá se na sebe do zrcadla. Kolem úst se mu začínají dělat vrásky. Kůže povoluje. Zadívá se do svých unavených očí protkaných červenými žilkami. Ani náznak úsměvu, nadšení. Vlasy nad čelem ustupují, tvoří se mu kouty.

Posadí se na okraj vany…

Jde zpátky do ložnice, dcera pořád brečí. Klára je vyčerpaná.

„Zkus to, já už nemůžu," řekne Klára a opustí místnost.

Matěj si sedne na postel a skloní se k dceři. Snaží se holčičku utěšit, šeptá jí.

„Šš, šš, neplač, sluníčko, tatínek je tady, je tu s tebou, no tak, šš, šš, taťka tě má moc rád a nikdy tě neopustí, zůstane s tebou, šš, šš, neplač, beruško, už je to dobrý…"

Jemně ji hladí po bříšku.

„…už nic nebolí, všechno je fajn a taťka je tu s tebou a jestli přestaneš plakat, přinese ti zejtra nějakou pěknou hračku, co ty na to? Barevný zvířátko, jo?"

Jako zázrakem pláč ustává, tělíčko se pomalu zklidňuje.

Vejde Klára a posadí se vedle Matěje.

„Jaks to udělal?" ptá se šeptem.

Matěj pokrčí rameny:

„Nevim."

Klára vezme dceru opatrně do náruče a uloží ji do postýlky.

Matěj se přesune na svou stranu postele. Sáhne po otevřené knize a zadívá se na písmenka.

Klára si lehne tváří k němu. Do tmy se ozývají savé zvuky, jak Sára cucá dudlík.

Cítí na sobě Klářin pohled, ale předstírá, že si ničeho nevšiml. Upřeně sleduje písmenka na stránce, nemůže se začíst, slovům nerozumí, jejich význam mu uniká, jako kdyby byla kniha psaná v cizím jazyce.

„Nemůžu usnout," pronese Klára do ticha, „taky bych potřebovala ukolíbat."

Matějovi to vyloudí úsměv na tváři.

Chce být sám.

Bez ženy.

Bez dítěte.

Za chvíli už slyší Klářino pravidelné oddechování. Zavře knihu a odloží ji na noční stolek.

Do tmy zírá bledý obličej, jako z vosku.

Vybaví si roztažená nahá stehna z fotografie. Teď zas touží po zapomnění, existenci prosté myšlenek. Také potřebuje utěšit. Obraz roztažených nahých stehen mu však nic takového nepřinese.

Proč já? zeptá se v duchu a v duchu si i odpoví: *Proč ne.*

DVA

Takhle pozdě večer už v redakci nikdo není. Zapíná počítač, tvář mu ozáří světlo monitoru. Obejme se pažemi kolem ramen, zavírá oči, kolébá se dopředu dozadu, podupává nohama.

Uběhne pár minut, přihlásí se na mail a klikne na zprávu od *bern.ard22@gmail.com.* Zpráva nemá žádný předmět, obsahuje pouze informaci: *podívej se na č. 147* a odkaz s názvem CASTING. Když odkaz rozklikne, na obrazovce se objeví velký žlutý smajlík. Ten se postupně vytrácí a plochu zaplní sloupce číslic.

Klikne na číslo 147.

Nejistý úsměv jeho ženy. Hnědé oči za přivřenými víčky hledí do objektivu. Černé vlasy ostříhané na mikádo má sčesané za mírně odstátýma ušima. Z ušních lalůčků visí stříbrné náušnice ve tvaru kapek. Nedokáže odhadnout, kdy byl snímek pořízen. Ty náušnice Klára nosila, už když se poznali, a účes má pořád stejný. Tvář však vypadá mladší.

Druhá fotka zabírá postavu z profilu. Klára je v bílém spodním prádle. Trochu se hrbí, pravé koleno má pokrčené, stojí před bílou zdí, asi půl metru vpravo je dřevěná židle.

Na třetím snímku je detail Klářiných ňader. Jsou středně velká, mírně povislá, tmavé bradavky trčí vzhůru. Ve žlábku mezi prsy je dobře patrný malý ostrůvek akné. Pár centimetrů vpravo od levého dvorce nelze přehlédnout dvě pihy, které Matěj tak dobře zná. I z toho důvodu vyloučil možnost fotomontáže.

Čtvrtá fotografie. Nahá Klára sedí na židli a nohy má roztažené. Pokouší se o jakoby svůdný výraz, ale ve tváři se jí zračí přetrvávající nejistota. Břicho má lehce zatažené, rukama se opírá o kolena, klíční kosti jsou vystouplé, krk napnutý, neposlušný pramen vlasů teď visí podél tváře.

Pátá fotografie znázorňuje detail vaginy. Mezi pupíkem a pohlavím se táhne skoro vybledlá jizva po operaci slepého střeva. Mezi stehny je Klára vyholená, stydké pysky odhalují klitoris.

Matěj odvrátí pohled. Jako by ho někdo škrtil na vlastních střevech. Tiše zaúpí, promne si zarudlé oči, potřese hlavou, přijímá skutečnost, že se jeho žena zúčastnila castingu do pornofilmu. Společně se stovkami dalších uchazeček. Dohromady je v odkazu čtyři sta padesát dva pořadových číslic, pod kterými se skrývají ženy a dívky různého věku, od studentek po seniorky. Pokaždé se jedná o stejný soubor pěti fotografií, jež ukazují obličej, postoj z profilu, detail ňader, sedící dívku či ženu s roztaženýma nohama a detail pohlaví.

Kdo jsi? napíše Matěj do kolonky pro rychlou odpověď a stiskne tlačítko Odeslat.

Křečovitě se drží desky stolu, pracovní plocha je pokrytá papíry s ručně psanými poznámkami, stránkami z novin i množstvím novinových výstřižků. Leží tam sluchátka s ledabyle smotaným kabelem a diktafon, ze kterého už se loupe barva.

Matěj zavře oči, myslí na Sáru, na její roztomilý miminkovský kukuč, buclaté tváře, faldíky pod bradou, smějící se ústa…

Všimne si, že ve složce Doručené má novou zprávu. Rozklikne ji:

Nedoručitelná zpráva / Undelivered Mail Returned to Sender Vaše zpráva pro <bern.ard22@gmail.com> ze dne … nemohla být doručena. Zpráva je přiložena.

Zkusí to znova, se stejným výsledkem. Pochopí, že adresa *bern.ard22@gmail.com* už neexistuje.

TŘI

Klára je nachlazená, má plný nos, horké čelo, potřebuje odpočívat. Matěj jí dělá zázvorové čaje, přebaluje Sáru a věnuje se domácím povinnostem. Nebo má aspoň ten dojem. Přijde mu, jako kdyby teď všechno záviselo na něm. Vidí, kolik je všude po bytě práce. Deprimuje ho, že nemá víc času sám na sebe, a taky je mu jasné, že si nemá komu postěžovat. Dcera by to nechápala a Klára by mu mohla vynadat.

Je třeba sundat prádlo a pověsit nové.

Je třeba udělat snídani, oběd a večeři.

Je třeba utěšovat Sáru.

Je třeba přebalovat Sáru…

„Musím si na chvíli odpočinout," řekne Matěj a posadí se na postel.

„Záhul, co?"

„Hm."

„A takhle to mám každej den."

„Já vim."

Sára se budí. Matěj vstane a stoupne si nad postýlku. Sára zívá, protahuje se, žvatlá. Je roztomilá. Matěj se nad dcerou sklání a dělá na ní obličeje. Sára se usmívá a vyplazuje na Matěje jazyk.

Brzy začne natahovat.

Matěj jí do pusy strčí dudlík, koulí očima, snaží se ji rozesmát.

„Má hlad," řekne Klára, „podej mi ji."

Za moment už je dcera přisátá k matčině bradavce. Aby holky zbytečně nerušil a taky proto, že konečně nastala chvíle klidu, vytratí se potichu z ložnice a jde si sednout do obýváku.

Vtom se vrátí ta hnusná nejistota, která ho pronásleduje už několik dní. Má pocit, že mu Sára není podobná. Kdysi někde četl, že až třicet procent otců vychovává nevlastní děti. Nejsou jejich biologickými potomky. Matěj k nim nechce patřit, naopak, chce být pravým otcem pravé dcery.

Klára na něj volá z ložnice. Prosí ho, aby jí udělal čaj. Zatímco se vaří voda v konvici, Matěj krájí zázvor. Nasype ho do hrnku, sáhne pro sklenici s medem, je ho tam tak na dvě lžičky.

Jde do ložnice.

„Nemáme med."

Klára zrovna kojí. Vzhlédne k němu.

„Si děláš srandu."

Matěj zatřese sklenicí.

„Tys ho všechen vyžral!"

„Co? Já? Ty si snad nedáváš med do čaje?"

„Jednu lžičku. Kolik si jich dáváš ty, co?"

Už to zase začíná.

„Můžeš taky někdy myslet na někoho jinýho než na sebe?"

Uhne před jejím tvrdým pohledem. Sklopí oči a jde zpátky do kuchyně. Má vztek. Chce odsud vypadnout. Neměl se ženit. Něco mu našeptávalo: *nedělej to, zůstaň sám, protože tak je ti nejlíp, ve skutečnosti je ti ta ženská u prdele, ve skutečnosti máš rád klid a samotu.* Mockrát chtěl odejít, ale pokaždé si to

na poslední chvíli rozmyslel. Něco ho k ní poutalo. *Zvyk,* pomyslí si. Zvyk a přesvědčení, že bez ní to nezvládne. Ale co nezvládne?

Nakrájený zázvor v hrnku zalije vroucí vodou, lžící vyškrábe poslední zbytky medu a nechá je rozpustit v čaji. Opře se o kuchyňskou linku, zavře oči, krouží si prsty na spáncích. Sára se zalyká pláčem. Netušil, že bude tak naříkat. Počítal s pláčem, to ano, stejně jako počítal s tím, že se pár nadcházejících měsíců příliš nevyspí. Ale že bude takhle křičet… Klára ji utěšuje. Je to dobrá matka…

Kdyby se tak mohl sebrat a jít. A nikdo by ho nesháněl, neotravoval, měl by pokoj. Ode všech. Vezme hrnek a odnese ho Kláře do ložnice.

Počká, až z redakce všichni zmizí, a rozklikne soubor s fotografiemi. Prohlíží si tváře a nahá těla, k tomu si zapálí cigaretu. V redakci se nekouří. *Nasrat, tohle je výjimečná situace, krizová situace, řekl bych.* Matěj se zničehonic zachechtá. Kde vlastně vzali jeho emailovou adresu, jak se o něm dozvěděli, kdo mu to všechno poslal? Co když je to nějaký jeho známý nebo někdo, koho v minulosti pořádně vytočil, napsal o něm článek, který se dotyčnému nelíbil, cítil se ublížený. Nějaká vlivná osoba. Možná. Nebo nějaký literát, jehož knihu ve své recenzi rozcupoval na kusy. Ano, to je dost pravděpodobné. Může to být kdokoliv. Co když to ani není člověk, ale nějaký počítačový systém, který má za úkol rozesílat tyhle maily…

Napadne ho, že u něj bydlí dva naprosto cizí lidé. Vždyť Kláru vůbec nezná. Jaká je třeba její oblíbená barva? Oblíbené jídlo, kniha, film? *O čem se mnou mluví? Co mi říká, naznačuje? Kdy jsme spolu naposled vedli dialog? A stalo se to vůbec někdy? A pokud ano, kdy?*

A potom:

Kdo je Sára?

Musí už konečně zavřít ty hnusné fotky, zvednout se a jít domů za těmi… cizími lidmi.

ČTYŘI

Na ulici potká Štěpána, jak tlačí kočár. Neviděli se spoustu let. Podají si ruce.

Jdou do nedaleké kavárny.

Matěj nakoukne do kočáru: buclatý spící obličej, v ústech dudlík.

„Kluk?“

Štěpán přikývne.

V kavárně. Muži si pověsí kabáty na věšák. Štěpán rozepne synovi fusak, aby mu nebylo horko. Chvíli nad ním stojí, ve tváři lehký úsměv. Potom se posadí naproti Matějovi, zeptá se, co teď vlastně dělá. Matěj odpoví, že novinařinu, momentálně připravuje článek o rekonstrukci městské kašny, sice ho téma moc nezajímá, ale někdo to napsat musí.

„Jo,“ pokývá Štěpán hlavou, „tady se pořád něco rekonstruuje. Kdyby se to aspoň dělalo pořádně…“

Matěj si míchá čaj.

Štěpán se rozpovídá o silničním obchvatu kolem města. Věčné téma. Matěj se snaží alespoň předstírat, že mu naslouchá.

„…už na tom dělaj minimálně rok. A co maj? Nic. To se zas někdo napakoval…“